

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПАНТОМІМА

Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру і кіно», «Акторське мистецтво театру ляльок») Сценічне мистецтво «Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)	
Курс	3	
Семестр	6	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Вибіркова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Шевченко Анастасія Ігорівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	–
	Посада	Старша викладачка
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Shevchenko.pdf Anastasiia14021987@gmail.com
Анотація	<p>Пантоміма є мистецтвом вищого гатунку щодо утворення образу через тіло, передачі його внутрішнього стану. Пантоміма потребує окремої техніки, спеціального тренування, певного внутрішнього відношення до тіла. Пантоміма займається не тільки фізичною підготовкою і тренінгом тіла, але й виховує здатність свідомо будувати форму поведінки за допомогою образно-сміислової характеристики рухів. Це розвиває координацію, фантазію та творчі здібності, стає додатковою професійною навичкою у бакалаврів напряму «театральне мистецтво».</p> <p>Пантоміма пов'язує у собі мистецтво театру та хореографії. З хореографічного боку у пантомімі існує принцип стилізації, відбору рухів, розкладення рухів по рахунках, чіткість сценічного жесту, умовність його. Але, на відміну від танцю, пантоміма більш «життєво» передає і внутрішні почуття персонажу, і зовнішнє його оточення. Актор-мім є одночасно і драматургом, і</p>	

	<p>режисером, і актором свого номеру. В порожньому просторі, без спеціального костюму, у звичайній чорній уніформі, інколи без партнерів і навіть без музики – мім створює декілька персонажів, уявні світи й обставини – від реалістичних до фантастичних, від побутових історій до алегорій. Також, звичайно, пантоміма може бути і парною, і груповою, використовувати музику й звуки, однак актори їх видавати не мають. Пантоміма – мистецтво без слів.</p> <p>Коли актор-мім на високому рівні володіє фізичною та психологічною технікою, коли він вміє помічати характерну пластику різних людей у житті і трансформувати це в стилізований рух, коли він обізнаний в класичній та сучасній літературі й драматургії – тоді номери у виконанні такого актора будуть цікавими та змістовними, матимуть успіх у різних країнах світу, бо мова тіла не знає кордонів, а важливі теми та історії, втілені у пластиці, допомагають акторам та глядачам відкривати та розуміти одне одного.</p> <p>https://youtu.be/FN6Q6QhkYP4</p>
Мета дисципліни	<p>Опанування здобувачем навичок пантоміми; надати здобувачам загальне поняття про пантоміму, внутрішні і зовнішні фактори її розвитку; ознайомити студентів з основними елементами та вправами, головними художньо-творчими методами пантоміми, сучасним її станом в Україні та світі; допомога у свідомому підході до розвитку власного акторського інструментарію, до оволодіння різними видами класичної та традиційної пантоміми і принципами їх застосування через тренінгові вправи; використання техніки пантоміми у сценічній практиці актора при подальшій роботі над роллю у виставі або у концертному номері.</p>
По закінченні вивчення вибіркової дисципліни здобувач буде	<p>знати: об'єкт, предмет, структуру, історію пантоміми як мистецтва; назви і техніку виконання базових вправ. зміст, принципи та методи роботи різних театральних шкіл та напрямків пантоміми; контекст сучасного мистецького процесу.</p> <p>уміти: вільно оперувати всім комплексом отриманих знань; вільно володіти технікою традиційної та класичної пантоміми; самостійно і творчо придумувати власні елементи та композиції; застосовувати отримані навички в етюдах, виставах та інших формах сценічної творчості.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1. Клас пластики.</i> <i>Тема 2. Знайомство з різновидами імпульсів та хвиль.</i> <i>Тема 3. «Світ уявних перешкод».</i> <i>Тема 4. Клас пластики: ускладнені вправи.</i> <i>Тема 5. Клас техніки: поняття про стильові вправи.</i> <i>Тема 6. Комплекс «спирань».</i> <i>Тема 7. Навички пластичного рішення образу.</i> <i>Тема 8. Етюди у жанрі пантоміми.</i></p>
Види занять	Практичні, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (дискусія, співбесіда); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (розв'язання завдань).

Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль: виконання індивідуальних творчих завдань.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (max 100 б.): диференційований залік.</p> <p>Оцінювання здійснюється за накопичувальною системою за результатами поточного контролю.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як група в Telegram. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p>Василько, В. С. (1967). <i>Фрагменти режисури</i>. Мистецтво.</p> <p>Елькіс, Г. Я. (1986). <i>Про пластичний тренаж актора</i>. Мистецтво.</p> <p>Елькіс, Г. (1973). Сценічний бій як засіб пластичної виразності: про необхідність технічної підготовки акторів до бойових сцен у виставі. <i>Український театр</i>, 4, 29–31.</p> <p>Кох, І. Е. (1966). <i>Основи сценічного руху</i>. Мистецтво.</p> <p>Лакомов, В. (1983). <i>Поезія рухів у формуванні особистості</i>. Молода гвардія.</p> <p>Ужвенко, Н. Я, Скрябіна, Н. С. (2013). <i>Пантоміма у питаннях та відповідях</i>. Київ.</p> <p>Сварник, Б. В. (2018). Поезія фізичного вираження Е. Декру в контексті формування сучасного мистецтва пантоміми. <i>Культура і сучасність</i>, 2, 148-153.</p> <p>Старостін, Ю. О. (2019). Сценічний рух як складова професійної підготовки актора. <i>Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого</i>, 24, 75-78.</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Пантоміма», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол № 1.

